

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

(kuudes jaosto)

29 päivänä syyskuuta 1999

asiassa C-56/98 (Supremo Tribunal Administrativon esittämä ennakkoratkaisupyyntö), Modelo SGPS SA vastaan Director-Geral dos Registos e Notariado⁽¹⁾)

(Direktiivi 69/335/ETY – Pääoman hankinnasta kannettavat välilliset verot – Palkkio notaarin laatimasta asiakirjasta, jossa vahvistetaan pääomayhtiön pääoman korottaminen ja toiminimen sekä kotipaikan muuttaminen)

(1999/C 366/20)

(Oikeudenkäyntikieli: portugali)

(Väliaikainen käännös; lopullinen käännös julkaistaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeustapauskokoelmassa)

Asiassa C-56/98, jonka Supremo Tribunal Administrativo (Portugali) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa Modelo SGPS SA vastaan Director-Geral dos Registos e Notariado, Ministério Público osallistuessa asian käsittelyyn, ennakkoratkaisun pääoman hankinnasta kannettavista välillisistä veroista 17 päivänä heinäkuuta 1969 annetun neuvoston direktiivin 69/335/ETY (EYVL L 249, s. 25), sellaisena kuin se on muutettuna 10.6.1985 annetulla neuvoston direktiivillä 85/303/ETY (EYVL L 156, s. 23), 4 artiklan 3 kohdan, 10 artiklan ja 12 artiklan 1 kohdan e alakohdan tulkinnasta, yhteisöjen tuomioistuin (kuudes jaosto), toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit J. L. Murray ja H. Ragnemalm (esittelevä tuomari), julkisasiamies: G. Cosmas, kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett, on antanut 29.9.1999 tuomion, jonka tuomiolauselma on seuraava:

1. Pääoman hankinnasta kannettavista välillisistä veroista 17 päivänä heinäkuuta 1969 annettua neuvoston direktiiviä 69/335/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 10.6.1985 annetulla neuvoston direktiivillä 85/303/ETY, on tulkittava siten, että notaarin laatimasta asiakirjasta, jossa vahvistetaan direktiivin soveltamisalaan kuuluva toimi, peritty palkkio on direktiivissä tarkoitettu vero, kun palkkio kuuluu järjestelmään, jossa notaarit ovat valtion virkamiehiä ja jossa palkkiot maksetaan osittain valtiolle sen tehtävien rahoittamiseksi.
2. Kun palkkio notaarin vahvistamasta asiakirjasta, jossa vahvistetaan pääomayhtiön pääoman korottaminen sekä toiminimen sekä kotipaikan muuttaminen, on direktiivissä 69/335/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 85/303/ETY, tarkoitettu vero, se on periaatteessa kielletty direktiivin 10 artiklan c alakohdan perusteella.
3. Maksu notaarin vahvistamasta asiakirjasta, jossa todetaan pääomayhtiön pääoman korottaminen sekä toiminimen sekä kotipaikan muuttaminen, kuten pääasiassa kyseessä olevan kaltainen palkkio, jonka määrä nousee suoraan ja rajoituksitta

suhteessa merkittyyyn pääomaan, ei ole direktiivin 69/335/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 85/303/ETY, 12 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu korvausluonteen maksu.

4. Direktiivin 69/335/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 85/303/ETY, 10 artiklan perusteella yksityisillä on sellaisia oikeuksia, joihin he voivat vedota kansallisissa tuomioistuimissa.

⁽¹⁾ EYVL C 113, 11.4.1998.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

(kuudes jaosto)

5 päivänä lokakuuta 1999

asiassa C-179/95, Espanjan kuningaskunta vastaan Euroopan unionin neuvosto⁽¹⁾)

(Kalastus – jäsenvaltioiden pyyntimahdollisuuksien rajoittamisesta ja jakamisesta annettu asetus – Kiintiöiden vaihtaminen – Kumoaminen)

(1999/C 366/21)

(Oikeudenkäyntikieli: espanja)

(Väliaikainen käännös; lopullinen käännös julkaistaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeustapauskokoelmassa)

Asiassa C-179/95, Espanjan kuningaskunta (asiamiehinään A. Navarro González ja R. Silva de Lapuerta) vastaan Euroopan unionin neuvosto (asiamiehinään J. Carbery ja G.-L. Ramos Ruano), jota tukee Euroopan yhteisöjen komissio (asiamiehinään T. van Rijn ja B. Vilá Costa), jossa kantaja vaatii tiettyjä yhteisöjen kalastusalueita ja kalakantoja koskevasta pyyntiponnistusten hallinnosta 27 päivänä maaliskuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 685/95 (EYVL L 071, s. 5) liitteessä IV olevan 1 kohdan 1.1. kohdan toisen kohdan i alakohdan virkkeen viimeisen osan kumoamista sekä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1995 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja tietyistä pyyntiedellytyksistä annetun asetuksen (EY) N:o 3362/94 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 746/95 (EYVL L 74, s. 1) liitteessä I olevan viidennen osan, joka koskee sardelleja, kumoamista, yhteisöjen tuomioistuin (kuudes jaosto), toimien kokoonpanossa: toisen osaston puheenjohtaja G. Hirsch (esittelevä tuomari), joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. L. Murray ja H. Ragnemalm, julkisasiamies: S. Alber, kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau, on antanut 5.10.1999 tuomion, jonka tuomiolauselma on seuraava:

1. Kanne hylätään.

2. Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
3. Euroopan yhteisöjen komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

(¹) EYVL C 208, 12.8.1995.

Saksan liittotasavallan 9.9.1999 Euroopan yhteisöjen komissiota vastaan nostama kanne

(Asia C-334/99)

(1999/C 366/22)

Saksan liittotasavalta on nostanut 9.9.1999 Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa kanteen Euroopan yhteisöjen komissiota vastaan. Kantajan asiamiehinä ovat liittotasavallan talousministeriön ylijohdaja Claus-Dieter Quassowski, Referat E C 2, D-53117 Bonn, ja asianajaja Jochim Sedemund, D-100115, Berlin, prosessiosoite c/o liittovaltion talousministeriön hallitusneuvos Wolf-Dieter Plessing, Graurheindorfer Straße 108, D-53117 Bonn.

Kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomiostuin

1. kumoaa Saksan Gröditzer Stahlwerke GmbH:lle ja tämän tytäryhtiölle Walzwerk Burg GmbH:lle myöntämistä valtiontuesta 8.7.1999 tehdyn komission päätöksen (K (1999) 2264 lopull.),
2. velvoittaa EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan nojalla komission toimittamaan kaikki kyseistä valtiontukimenettelyä koskevat asiakirjat vuodesta 1994 alkaen sekä antamaan kantajalle mahdollisuuden tutustua näihin asiakirjoihin,
3. velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

- Komission kokoonpanon sääntöjenvastaisuus: Päätöksen tekohetkellä eräs komission jäsen oli "lomalla", mistä perustamissopimuksessa ei määrätä, ja kyseisen henkilön toimivaltuuksien siirtäminen toiselle komission jäsenelle aiheutti sen, että jälkimmäinen ei voinut enää hoitaa omia tehtäviään. Päätösvaltaisia komission jäseniä oli siten käytännössä ainoastaan 19.
- Joutuisuusperiaatteen loukkaaminen, hyvän hallintotavan rikkominen ja oikeusvarmuusperiaatteen loukkaaminen: Vaikka komissio sai vuosina 1994 ja 1995 kirjallisesti tiedon parhaillaan toteutettavista tai suunnitelluista rahoitustoimenpiteistä, se antoi kolmen vuoden ajan liittovaltion hallituksen ja kyseisten yritysten luottaa perustellusti siihen, ettei yhteisön valtiontukilainsäädäntö estänyt ky-

seisten uudelleenjärjestelyjen rahoittamista. Vuoden 1995 loppuun mennessä maksettujen etuuksien takaisinperintä ei voi missään tapauksessa tulla kyseeseen, koska komissiolta kului yli kolme vuotta, ennen kuin se aloitti valtiontukimenettelyn elokuussa 1997, eikä se näiden vuosien aikana missään vaiheessa väittänyt, etteivät esitetyt tiedot olisi olleet riittäviä. Komissio ei myöskään sille ilmoitettujen tukihankkeiden osalta vedonnut missään vaiheessa ennen vuoden 1997 elokuuta EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan sekä sen seurauksensa muun muassa viidennen terästukisäännösten 6 artiklan 4 kohdan neljännen virkkeen tai kuudennen terästukisäännösten 6 artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaiseen estävään vaikutukseen.

- Perusteluvollisuuden rikkominen.
- EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalan virheellinen ulottaminen koskemaan EHTY:n tuotannon ulkopuolista tuotantoa: Komissio perustelee päätöstään sillä, että vaarana on *spill over*-vaikutuksen syntyminen, eikä tosiasiassa havainnolla varojen kohtuuttomasta käytöstä EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaa kuuluvassa yrityksessä. Komissio ei ole riittävästi tarkastellut täysin vastakaista näyttöä tukevia asiakirjoja.
- Investointitukien virheellinen arviointi viidennen terästukisäännösten valossa: Komissio toimii ristiriitaisesti väittäessään, ettei kyseisiä tukia ole ilmoitettu niille asetetun määräajan kuluessa, vaikka se itse on kehottanut liittovaltion hallitusta peruuttamaan asetetussa määräajassa tehdyn ilmoituksen. Lopulliseen peruutusmääräykseen ei missään tapauksessa voi oikeuttaa pelkkä ilmoittamisvelvollisuuden muodollinen rikkominen, kun tukia ei ole tarkasteltu oikeudellisesti niiden aineellisen hyväksyttävyyden kannalta.
- EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalan ulkopuolisuudelle alalle myönnettyjen investointitukien virheellinen arviointi: Koska komissio on itse myöntänyt päätöksessään, että investointitukien osalta on tehtävä selvä ero EY:n ja EHTY:n perustamissopimuksen osalta, on lainvastaista viitata EHTY:n perustamissopimuksen ja viidennen terästukisäännösten hyväksymisedellytyksiin. Lisäksi EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaa kuuluvissa Gröditzer Stahlwerken toimissa ei ole kyse komission kilpailusäännöissä tai uudelleenjärjestelyä koskevissa suuntaviivoissa tarkoittamasta "herkästä alasta". Komissio perustelee kantansa viittaamalla tiettyihin EHTY:n perustamissopimuksen ulkopuolisiin teräsyhtiöihin sovellettavaan puitesäännöstyöhön (¹), joka ei kuitenkaan sisällä aineellisia arviointiperusteita, joita sovellettaisiin kyseisessä säännöstössä kuvatuille ja yksittäin rajatuille terästuotannon aloille myönnettyihin tukiin.

Kun otetaan huomioon EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohta, perusteluvollisuuden noudattaminen edellyttää, että komission on harkintavaltaa käyttäessään sovellettava käsiteltävään asiaan samoja hyväksymisedellytyksiä, joita se on soveltanut lukuisissa tapauksissa uudelleenjärjestelyn yhteydessä sekä erityisesti uissa vastaavissa tapauksissa kuten tapauksessa Treuhandanstalt/BvS sekä myös tapauksissa Société Marseillaise de Crédit (²) ja Olympic Airways. (³)